

Előfizetési ár:

(Postán küldve)

Egész évre 32'—

Fél évre 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra 3'—

□□

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

(Házhoz hordva)

Egész évre 32'—

Fél évre 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra 3'—

□□

Szerkesztőség:

Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Kiadóhivatal:

Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

A családapák és az utolsó fiuk kimélése.

Öfelsége a király legfelsőbb parancsára elrendelték, hogy a több gyermekes családapák és megmaradt utolsó fiuk kiméltessenek s a harc-téren veszélytelenebb helyre irányítassanak. A király melegszívű rendelete szerint olyan családok egyedül életben maradt fiát, melyeknek már két vagy több fiuk elesett vagy sebesülés és hadifáradalmak közben szerzett betegség következtében meghalt, továbbá hat, vagy még több el nem látott gyermek apját, aki ezeknek fenntartásáról gondoskodni köteles, kimélni kell. Az ilyen katonákat olyan helyekre osztják be, ahol veszedelemnek kitéve nincsenek. Ez a rendelet maradandó bizonyítéka lesz a fiatal király nemesszívűségének, de egyszersmind a legfelsőbb helyről elhangzott intő szónak meg kellene fogamzania az egész társadalom lelkében. Mert az, amit ez a rendelet megparancsol, az nemcsak királyi jótétemény a háborus idők lesújtottjai számára, hanem a jövőbelátásnak egy példája és figyelmeztetés a társadalom és az állam minden rétegeinek és minden tényezőjének. Meg kell kimélni a családokat! Ez a jelszó és ez azt jelenti, hogy biztosítani kell az ország és a nemzet jövőjét. A háborus születési és szaporodási statisztika szomorú meglepetésben részesíti azokat, akik abba pillantanak. Az országban kevesebb a házasság, mint az utolsó tíz évben bármikor, kevesebb a gyermekszületés és több a gyermekhalandóság.

Ezek a tények, melyeknek adatai szomorú perspektívát nyitnak elénk. A háboru után fokozottabb munka fog várni mindenkire, a nemzet összességére is. Fokozottabb munka, mert hiszen helyre kell állítani mindent, amit a háboru elpusztított vagy felkavart. A társadalom, az emberiség, mindennek a központja és alappillére a család. A családalapításnak és fenntartásnak a lehetőségét kell a

jövőben fokozni. Előnybe kell részesíteni az ország gazdasági életének minden vonalán a családos ember érvényesülését, támogatni kell a gyermeknevelés terén a szülőket. Sokat kell a magyar nemzetnek az elkövetkező időkben pótolni és ehhez a nagy munkához családi életre van szüksége. Családi életre van szüksége a jövő generációk megteremtése érdekében, de szükség van rá a háboru utáni közvetlen munkához is

és erre a fokozott munkára a háboru után nem annyira az egyénnek, mint inkább a nemzetnek, az államnak, az összességnek lesz szüksége. A királyi szó elhangzott! A mai pillanatnyi helyzethez a királyi szó csak jócskekedetnek látszik a háboruval szemben. A királyi rendeletre a jövőt kell felépíteni a kormánynak, a társadalomnak egymásért és hazánk boldogulásáért.

A háboru hírei.

Diadalutunk Olaszországban. — Újabb foglyokat ejtettünk. — Tizenhéttezeren adták meg magukat. — A francia fronton az angolok és franciák folyton támadnak.

Már tegnapi számunk távirati rovatában hírt adtunk arról az újabb győzelemről, amelyeket vitéz katonáink Olaszországban ismét arattak. Több mint tizenhéttezer olasz katona adta meg magát, mert annyira bekerítettük, hogy nem tudtak menekülni.

Mint ugyanis Arz vezérkari főnök jelenti, Tolmezzo-tól délre arcvonalunk mögött egy vitéz olasz csoport, a harminchatodik hadosztály vezetése alatt, a San Simeon-i védelmi művekre támaszkodva, hegyi csapataink és a német vadászok átkaroló támadásaival szemben napokig tartotta magát, csak tegnapelőtt este szüntették be az olasz ágyuk a tüzelést. Tegnap a teljesen elvágott ellenség felrobbantotta a védelmi műveket. Arra irányuló kísérletei, hogy keresztül vágja magát, meghiúsultak. A néhány ezer főből álló ellenség becsületére valló harc után letette a fegyvert. A vidéket megtisztítjuk a szétugrasztottaktól. A Cadore párkány hegységeiben és a Primoerben is heves üsszeütkezésekre került a sor. — Csapataink fontos pontokat kerítettek hatal-

mukba. Foglyokban és zsákmányban tegnap egy tábornok, egy hadosztálytörzs, két ezredes, százhatvan tisz, tizenhéttezer főnyi legénység, 80 ágyú és 6 repülőgép került a szövetségesek kezére. A foglyok száma ezzel kétszázötvenezerre, a zsákmányolt ágyúk pedig kétezerháromszárra emelkedett.

Ludendorff pedig ezeket tudatja:

A Tagliamento középfolyása mentén Tolmezzo és Gemona között, valamint a San-Simeon-i állandó védelmi műveknél a még kitartó ellenség elől hadoszlopaink átkaroló támadása elvágta a visszavonulás útját. Eddig tizenhéttezer olasz, köztük egy tábornok, nyolcvan ágyúval kénytelen volt megadni magát. A sikságon, a Livenza mentén harcok fejlődtek. Német és osztrák-magyar hadosztályok, dacára annak, hogy a hidakat elpusztították, friss nekirohanással kiküzdötték az átkelést a folyón és az ellenséget nyugat felé visszavetették. A foglyok száma több mint kétszázötvenezerre, a zsákmányolt ágyúk pedig több mint kétezerháromszárra emelkedett.

A világháboru döntő csatája.

Zürichből jelentik: A londoni Reuteriroda kijelenti, hogy Olaszországban most, úgy lehet, az egész háboru eldöntéséről van szó. — Hasonló felfogást vallanak nyilván Olaszországban is. A Stefani-iroda lapvéle-

ményeket továbbit Svájcba s ezek azt hangsúlyoztatják, hogy a friauli sikságon most nem csupán Olaszország, hanem alighanem az egész ántánt számára döntő csata folyik.

Amerikaiak is jönnek Olaszország segítségére.

Genf-ből jelentik: A „Maasbode“ arról értesül, hogy a múlt hét végén nagyobb amerikai csapatrészek érkeztek Angliába,

amelyeket az angol tengerészek állítása szerint Olaszországba továbbítottak.

Az olaszoknak legalább 300.000 ember segítség kell.

Bernből jelentik: A hadihelyzeiről szóló fejtegetéseit így fejezi be Stegemann a Bundban: Az angol-francia csapatok már uton vannak Olaszország felé, az olasz hadseregnek azonban 300.000-nél több új emberre van szüksége Cadorna veszteségeinek kiegyenlítésére. De még ekkora segítséggel sem tehet a stratégiai viszonyokat visszaállítani. Cadorna homokra épített stratégiai épülete összeomlott és maga alá temette az olasz hadjárat terveit, de olyan alaposan, hogy az entente aligha tudja kimenteni a romok alól.

Az orosz ellenforradalom.

Stockholmból jelentik: Az orosz helyzet főkéletesen kiélestedt úgy, hogy beavatott politikai körökben biztosra veszik, hogy az egész kormány kénytelen lesz lemondani. Kerenszki beleunt a kormányzásba és elhatározta, hogy teljesen visszavonul a politikai élettől. Az esetben, ha most új demokrácia kormány kerül Oroszországban az ügyek élére, ennek az lesz a következménye, hogy Oroszország elválk szövetségeseitől. A munkás- és katonatanács elnöke, Trotzky az azonnali béke érdekében agitál és tekintettel Oroszország vigasztalan helyzetére híveinek száma egyre szaporodik.

Románia is kapott pénzt Amerikától.

Washingtonból jelentik: Azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Londonban konferencia volt, melyben Románia helyzetéről tanácskoztak, hivatalosan közlik, hogy az amerikai kormány Oroszország közvetítésével három millió dollárt előlegez Romániának.

Püspöki konferencia.

A magyarországi latin és görög szerzetású római katolikus püspöki kar tagjai Budapesten konferenciára gyűltek össze a középponti papnevelő intézet disztermében. A konferencián dr. Csernoch János bíborshercegprimás elnökölt.

A püspöki konferencia foglalkozott a megvalósulás stádiumához erősen közeledő katolikus autonómia ügyével, az új egyházi törvénykönyv életbe léptetésének kérdésével és az új egyházi törvénykönyv már érvényben lévő kanonikái kapcsán szükségessé váló intézkedésekkel. Megvitatta az új kánonkódexnek az ünnepek rendjére vonatkozó intézkedéseit. Megbeszélték azokat az intézkedéseket is, amelyek a pápának az igehirdetésről kiadott enciklikájával kapcsolatosan megvalósítandók. A görög katolikus magyarországi bizottságának memorandumával is foglalkozott mai tanácskozásán a püspöki kar, amely emlékiratban a bizottság a görög-katolikus magyarok egyházi hovatartozásának kérdését kéri rendezni. Tanügyi és kath. egyesületi kérdések voltak még a konferencia tárgysorozatán, melyek megbeszélése után a tanácskozás déli 1 órakor véget ért.

Pártalakítás.

Mint a Déli Hírlap értesül, az egységes pártalakításra vonatkozó tárgyalások, amint hiteles forrásból értesülünk, nagyjában és egészében tegnap befejeződtek. Semmi lényeges akadály nincs többé annak, hogy a nemzeti demokrácia és választójogi reform alapján álló kisebbségi pártok közös program alapján egységes táborba olvadjanak össze. Igen rövid idő múlva nyilvánosságra kerül az a messzemenő gazdaságpolitikai, szociális és véderő-politikai program is, amelynek alapján az egyes pártok között a legszorosabb kapcsolat létrejöhetett. A széles munkaprogram, mint az alakulásnak gerince, korszakos jelentőségű szociális és véderőpolitikai reformjaival, amelyek valósággal a leggyökeresebb revízió alá veszik Magyarországnak eddigi gazdasági és közjogi helyzetét, egyenesen kötelességévé tették a kormánytámogató pártoknak, hogy felgesszenek minden olyan elvi ellentétet, amely az új parlamenti csoportosulást megnehezítette volna. Nem követelt kivételt magának az alól a Károlyi-párt sem, amely értesülésünk szerint kifejezetten részt vesz az egységes pártalakulásban.

Az új alakulásnak lényege az, hogy gouvernementális kormányzó-párt jöjjön létre, hivatása pedig az lesz, hogy egységes munkaprogram alapján biztosítsa e rendkívüli időkben a nemzet jogos igényeinek minden irányú kielégítését. Úgy értesülünk, hogy Serényi Béla gróf kereskedelemügyi és Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszterek uja a királyhoz szorosban az ezekre az igényekre vonatkozó eddigi megállapodások megpecsételéseivel függ össze. Mindketten tárcájuk körébe vágó olyan gyökereket kívánnak visznék ezuttal tető alá, amelyek nemcsak kielégíthetik a nemzeti igényeket, hanem lényegesen megkönnyítik azoknak a munkáját, akik az Auszriával való viszonyok évtizedekre szilárd revízióját készítik elő.

Lényeges biztosítéka az új alakulásnak, hogy illetékes helyen a legmesszebbmenő rokonszenvvel fogadják és munkaprogramjának megvalósításához minden alkotmányos eszközt rendelkezésére bocsátanak. Az új pártalakulásnak formai kérdései akkor lesz azódnak véglegesen, ha Andrássy Gyula gróf visszatér a fővárosba. Előreláthatólag abban állapodtak meg, hogy az első parlamenti ülésen, amikor a kormány betérjeszti az összes reformjavaslatokat, Wekerle miniszterelnök hosszabb beszédben vázolni fogja a minden részletében kidolgozott egységes munkaprogramot s bejelenti, hogy ennek megvalósítására a mai kisebbségi pártok egységes kormányzó-párttá tömörülnek.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök egy újságíró előtt úgy nyilatkozott, hogy a képviselőház valószínűleg november 12-én ül össze s a kabinet a Ház elé a választójogi javaslaton kívül a költségvetést és az adójavaslatot terjeszti. A legsürgősebb a választójog tárgyalása, míg az adójavaslat az a célja a miniszterelnöknek, hogy tájékoztassa az országot, miből kívánja a hadikölcsönök kamatait fizetni. E hét folyamán különben — valószínűleg pénteken — újabb minisztertanács lesz, amely a Ház munkarendjét illetőleg véglegesen meg fog állapodni.

A tisztviselők háborus segélye. A közszolgálati alkalmazottaknak a törvényhozás tudvalevőleg október végéig új háborus segítséget szavazott meg. A törvény szentesítése, helyesebben kihirdetése után — ami csak napok kérdése — azonnal folyósítani fogják a nehezen várt segítséget.

A világ legkisebb állama. A háboruban fedezték föl a világ legkisebb államát Ez Saint-Goust köztársaság, amely a maga liliputiságában a Pireneusok egy meredek szikláján „erjeszkedik” el. Az ország egész területe nem több, mint másfél négyszekilométer és lakóinak száma mindössze 130. E szazharminc állampolgár a legszebb egyetértésben él és még arról se feledkeztek meg, hogy alkotmányt szerezzenek magának. A köztársaság elnöke igen sokoldalú férfiú, mert egyben ő az állam adószedője és békebírája is. A végrehajtó hatalmat egyetlen rendőr képviseli. A parlament tagjainak száma öt, ezeket az általános választójog alapján öt esztendőre választják. A nők is választanak, de ők nem választhatók. Saint-Goust köztársaság a világháboruban idáig teljesen semleges maradt.

Ellenforradalom Oroszországban.

Kerenszki megszökött.

Már tegnap táviratilag jelentettük, hogy dacára Kerenszki zsarnokságának Pétervárt az erőszakkal elfojtott közvélemény végre kitört és kitört az ellenforradalom, amelyet hadi forradalmi bizottság vezet.

A munkás- és katonatanács fölhevást intézett az orosz néphez, amelyben tudatja, hogy a hadi forradalmi bizottság fog ezután intézkedni, a melynek programja:

a demokratikus béke azonnali felajánlása,

HIREK

— **Közgyűlés.** A közhivatali kezeltők és díjnokok országos egyesületének helyi (erdélyi) főcsoportja 1917. évi november hó 11-én d. u. 9 órakor (törvényszék Honvéd u. 1. em. 112. sz. tárgyalási terem) tisztújító közgyűlést tart.

— **A mesedélután** alkalmával Hirsch Ödön szeszgyáros 200 koronát adott a jótékony célra, ami tegnapi kimutatásunkból kimaradt. Ezzel a mesedélután jövedelme 6698 koronára emelkedett.

— **Mikor a bankok retirálnak.** A hadügyminiszter az erdélyi földgazforrások mellett egy vegyipari vállalatot akart létesíteni. Ennek támogatására felhívta Weisz Manfréd gyárost és a Kereskedelmi Bankot. A bankok azonban szépen visszavonultak és kimagyarázták magokat a magyar ipar pártolása alól, sietnek azonban, ha zsír és egyéb szállítási fizletről van szó.

— **A világ katolikusainak száma.** A legújabb statisztikai adatokból kiderül, hogy a föld lakosságának, mely körülbelül 1691 millió, 17,3%-a róm. katolikus, míg 12,8%-a pedig protestáns. Vagyis 290 millió a római katolikusok, 215 millió pedig a világ protestánsainak száma. Ugyanígy megemlítjük, hogy schizmatikus gör. keleti 125 millió van, A világ népeinek tehát mintegy 37%-a keresztény, a többi 63 százalék a buddhisták (28%), brahmanok (13,3%), az izlam hívei (13,8), izraeliták (0,8) és a pogányok (6,5%) között oszlik meg. Európában már egészen másképp oszlanak meg a számok. A kontinensnek ugyanis összesen 463 milliónyi a lakossága. Ebből 206 millió római és görög katolikus, schizmatikus görög keleti 118 millió, a protestánsok száma pedig 113,6 millió, a többi izraelita és felekezetnélküli. Róma után a legkatolikusabb város Páris, ahol a lakosság 95,5%-a katolikus.

— **A világ legkisebb állama.** A háboruban fedezték föl a világ legkisebb államát Ez Saint-Goust köztársaság, amely a maga liliputiságában a Pireneusok egy meredek szikláján „erjeszkedik” el. Az ország egész területe nem több, mint másfél négyszekilométer és lakóinak száma mindössze 130. E szazharminc állampolgár a legszebb egyetértésben él és még arról se feledkeztek meg, hogy alkotmányt szerezzenek magának. A köztársaság elnöke igen sokoldalú férfiú, mert egyben ő az állam adószedője és békebírája is. A végrehajtó hatalmat egyetlen rendőr képviseli. A parlament tagjainak száma öt, ezeket az általános választójog alapján öt esztendőre választják. A nők is választanak, de ők nem választhatók. Saint-Goust köztársaság a világháboruban idáig teljesen semleges maradt.

Szorul a halálos gyűrű az olaszok körül. A Neue Freie Presse harctéri tudósítója jelenti: Az ellenség az egész alpesi fronton Brentanoig folytatja a visszavonulást. Az olaszok zöme a hegységen át hátrál. Nagy osztagok vannak már elvágva és a foglyok száma minden lépéssel növekszik. Krobatin tábornagy csapatai a Tagliamento felső folyásánál már csatlakozhattak előreküldött csapatainkhoz. Egyre szűkebbre szorul össze az észak, kelet és nyugat felől előretörő szövetségesek gyűrűje. Immár négy olasz seregnek van része a vereségben. A hadműveletek a legnagyobb szabású stratégiai manőver jellegét vették fel. Az eddig elért eredmény is támadó frontunk tetemes megrövidítését jelenti. Nagy olasz osztagok erőltetett menetekben haladnak nyugati irányban és egész tréningeket hátrahagyják. Némely folyóknál a hidakat felrobbantották, még mielőtt a futó csapatok a keleti partot érték volna. Ilyen helyeken egész fogatok és döglött lovak tucat számba hevernek a vízben és autók a töltésről félig lefordulva feklisznek a parton. A falvak polgári lakossága barátságosan fogadja a szövetséges csapatokat, amelyeknek elébe megy. Csak egy helyen történt meg, hogy polgári személyek lőttek a bevonuló járőrökre. Gemona várost egy főhadnagy három emberrel foglalta el. Egy fél olasz század, amely a város főterén hátramaradt, a járőrök egy pár lövéseire azonnal megadta magát. A városban gyapottal telt hosszú vonatokat zsákmányoltunk.

Hadbírói ítélet. Dregis Demeter 34 éves brassói molnár a háború kitérőse a romániai Ploestiben taláta. Mint tartalékos katona az osztrák-magyar konzulátus felhívására haza kellett volna térjen, de ő azt nem tette, sőt az ellenünk irányuló propaganda hatása alatt 1916 őszén magát a 35-ös román gyalogezredbe besoroztatta s mint ilyen Ploesti egyik katonai igazgatás alatt álló malmában teljesített katonai szolgálatot, míg 1917 decemberében a Ploesti megszálló magyar katonák fogságába nem került. A hadbírósg ma ítéleteit felette s enyhítő körülménynek tudva, hogy kényszerhatás alatt lépett a román hadseregbe s ott teljesített fegyver nélküli szolgálatából hadseregünkre nem származott jelentősebb hátrány, a legenyhébb büntetési ítélet alkalmazásával 2 évi, bűntel és kemény fekhelyen szigorított börtönrre ítélte. Vádlott megnyugodott az ítéletben és arra kérte bírót, engedjék ki a frontra, hogy harcolhasson az oltár ellen.

Cadorna beteg. A Daily Chronicle jelenti, hogy római hírek szerint Cadorna könnyebben megbetegedett.

Elsülyedt amerikai járőrhajó. Az Alcardo amerikai járőrhajót hétfőn a hadizónában ellenséges buvárhajó elsülyesztette. Egy tiszt és husz ember életét vesztette.

A villamos áldozata. Budapestről írják: Megrendítő szerencsétlenségnek lett áldozata ma délután egy óra körül Hegedűs János dr., az első kerület országgyűlési képviselője. A nyolcvanhat éves öreg ur az egyetem-téri villamosmegállónál át akart menni a felső oldalára, amikor a 410. számú városi villamoskocsi, amely a Kálvin-tér felől jött, s amely tíz lépéssel odább, a megállónál megállt volna, elütötte és maga alá sodorta. Hegedűs Jánost a kerekek halálra ronsolták és azonnal meghalt.

Órási tűzvész a liverpooli kikötőben. Berlinből táviratozzák: Kopenhágán át most érkezett ide a hír, hogy a liverpooli kikötőben legutóbb hatalmas tűzvész pusztított, amelynek keletkezését eddig még nem tudták megállapítani. Legelőször a Cunard-társaságnak löszerekekkel és más anyagokkal

megrakott 20.000 tonnás gőzöse gyulladt ki. A robbanások a gőzöst teljesen elpusztították, de még több másik gőzös is áldozatul esett a robbanásnak. Négy raktárt teljesen elhamvasztott a tűz. Az anyagi kár 43 millió koronánál nagyobb. A vizsgálatot megindították, de eredményét nem közölték a nyilvánossággal. A városba azt beszéltek, hogy a kikötőt forradalmi érzelmű ir munkások gyújtották fel.

Rendőrségi hírek. Glück József gőzmalmból tegnap ismeretlen tettesek 3 drb 6000 K értékű hajtószíjakat loptak el. — Török Andrásné Lázár-utcai lakásába ismeretlen tolvaj belopódzott és az ablakon át 1400 K-t érő ruhaneművel távozott. — György Istvánné (Szamosközi-u. 44.) lakásának udvarán száradó fehérneműket egy besurranó tolvaj észrevétlenül felpakkolta. A kár 1800 K. — Vásárhelyi Balázs nyug. körjegyző panaszt emelt ismeretlen tettes ellen, aki Galamb utca 4. számú lakásának terraszáról 35 kg. lisztet, 2 véka árpát és 10 kg tarhonyát lopott el a tegnap este. — Petró Istvánné a Szechenyi-téren 149 koronát tartalmazó pénztárcáját lopta el egy zsebtolvaj. A rendőrség megindította a nyomozásokat.

Elítélt árdragító. Weisz Samuné Hegedűs-utca 1. szám alatt lakó bodegas egy vásárlójának egy liter tehéntejet, melynek ára a közvetítők és fogyasztók közötti forgalomban 62 fillérre van maximálva, két koronáért adott el. Feljelentés folytán a rendőrség erről tudomást szerzett s az árdragító bodegást 8 napi elzárásra és 150 K bírságra ítélte.

Németország lefoglalta a dohányt. Németországban kormányrendelet alapján az összes belföldi és külföldi behozott dohányt lefoglalták. A kormányt erre az intézkedésre a keleti piacon fellépett drágaság kényszerítette.

Egy newyorki orvos a telefonról. Egy Scott nevű newyorki orvos, népjóléti bizottságot alapított a telefon ellen, mely szerint az emberi élet legnagyobb átka. Scott dr. azt állítja, hogy az ember életét gyógyíthatatlanul tönkítják és tönkreteszik a közlekedés megkönnyítése érdekében kitalált eszközök. Gondoljunk csak a legmodernebb szállító eszközökre, a gyorsvonatokra, az autókra, a repülőgépekre, melyek mindig egészen az örület, vagy a halál széléig visznek. És tartuk szem előtt, hogy az emberiség idegeit kemény próbára teszik az új életformák, amelyeket az abban a hiszemben teremtetett magának, hogy csakis ilyen módon lehet boldoggá. A villamos lámpák tulzolt fénye, e fény sajátságos természetű, kifárasztják látóidegeinket és elmenket. A szokatlan, rettenetes zaj, amelyeket a nagyváros utcáin a motorok idéznek elő, hallásunkat gyengíti és napról-napra csökkenti idegeink ellentálló képességét. Mintha egész életünket csak azért rendeztük volna így be, hogy idegrendszerünket kétségbeesésbe vigyük, hogy idegeink elerőtlenedjenek és ekként a bolondok házába, vagy a halálba kergetlessük magunkat. A dőre ember attól a rögeszmétől hajtva, hogy minél gyorsabban, minél nagyobb alkosson, tulajdonképpen csak idegeink teljes kimerülését, a maga halálát siettet. A legrettenetesebb rém, ami az embert időnek előtte elpusztítja, a telefon. Scott szerint a táviró egyenesen kínzó és és gyilkos szerszám. Az Egyesült Államokban 90 millió lakosra nem kevesebb, mint 7 millió telefon esik és e szám évenként 80 ezerrel emelkedik.

Lapunk előfizetési ára:

Negyedévre	8 K
Egy hóra	3 K
Egész évre	32 K
Félévre	16 K

LEGUJABB

Az „Ellenzék“ távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Kerenszki a Péter-Pál erődbe fogva van.

Az orosz ellenforradalom.

Budapest, nov. 9.

Stockholmból jelentik: A bolsevik forradalom kitörésének híre éjjel érkezett ide. Első nap délelőtt nem jött hír. Az Utrosij ma Pétervárról ide érkezett száma hírül adja, hogy Kerenszki a Péter-Pál erőd foglya. Lenin miniszterelnök, Trotzky főp. rancsnok lett.

A pétervári Távirati Iroda jelenti: A forradalmi bizottság csapatai több órai ostromzár és fegyvertűz, valamint néhány ágyulövés után hajnalban hatalmukba kerítették a téli palotát. A miniszterek Kerenszki kivételével valamennyien együtt voltak. A forradalmi csapatok elfogták a pétervári vezérkart is.

Az orosz csapatok elhagyják a frontot.

Budapest, nov. 9.

A Züricher Zeitungnak jelentik: Az orosz lapok hírül adják, hogy **egyre több orosz csapat hagyja el a frontot. Legutóbb egész hadtest elhagyta lövészárkot.**

Oroszországi zavarok.

Budapest, nov. 9.

Pétervárról hivatalosan jelentik: **A munkástanács nagykongresszusán megválasztották az elnökséget. Egy küldöttséget választottak, mely tárgyalást kezd a többi forradalmi szervezetekkel a vérontás megakadályozására. Kerenszki nem régen Gacsiban hatvanezernyi katona előtt beszédet tartott, mire a katonák megígérték, hogy nem harcolnak Pétervár ellen.**

Véres utcai harcok.

Budapest, nov. 9.

Stockholmból jelentik: A forradalmárok győzelmét Pétervárt véres utcai harcok előzték meg. Legvéresebbek voltak a téli palota és a tengerész palota előtti harcok. A legutolsó táviratok szerint az utcai harcok még tartanak. A Plechanov-esoport és szocial forradalmárok egyrésze elbarikádozta magát. Mindkét részről számosan estek. Az utcai harcok meggátolására kiküldött bizottságok tárgyalásai eredménytelenek maradtak.

Olaszországban előre haladunk.

Budapest, nov. 9.

Bécsből jelentik: Csapataink elfoglalták a Passo di Macla szorosot. Ezután nyugat felé kanyarodva, az erősen kiépített Piava di Cadora várrendszeret fenyegetik.

Livenzát átléptük.

Budapest, nov. 9.

Ma délben jelentik a sajtószállításról: A harcok az egész olasz fronton kedvezően folynak. A Livenza vonalat egész arcvonalon át léptük.

Lenint elfogták?

Budapest, nov. 9.

Rotterdamból jelentik: A Centralrevü pétervári híre szerint Lenint elfogták. Az antant nagykövetségeit erős csapatok őrzik.

Százezer fegyveres maximalista.

Budapest, nov. 9.

Rotterdamból jelentik: A felfegyverezett maximálisták száma meghaladja a százezret.

Cáfolat.

Budapest, nov. 9.

A választójogi reformnak minisztertanácsi tárgyalásával kapcsolatban Batthyány Tivadar gróf népjóléti miniszter külön álláspontjára nézve megjelent híresztelésekkel szemben a Magyar Tudósítót illetékes helyről felhatalmazták annak a megállapítására, hogy Batthyány Tivadar gróf a választójogi javaslatához mindenben hozzájárul, úgy, amint azt Vázsonyi Vilmos választójogi miniszter javasolta s a minisztertanács megállapította.

Már érkeznek a segítségek.

Budapest, nov. 9.

Berlinből jelentik: Rotterdamba érkezett angol matrózok beszéltek a Maasbode munkatársának, hogy amerikai csapatokat is küldtek az olaszok segítségére. Az elmúlt hét utolsó napjaiban ugyanis friss amerikai osztagok érkeztek Angliába, amelyeket egyenesen Olaszországba továbbítottak.

Színház.

Téli Színház.

Vasárnap: D. u.: Felhő Klára. (Mérsékelt helyárrakkal.)

Vasárnap: Este: Diszelódás az erdélyi színészet születésének évfordulóján. Bérletszűnet XXIV. sz. D.) A nézőtérre vezető ajtókat előadás megkezdésekor bezárják.)

Hétfőn: Az ember tragédiája. (Kezdeté pont 7 órakor. A nézőtérre vezető ajtókat előadás megkezdésekor bezárják. Bérlet 44. sz. D.)

Diszelódás. A kolozsvári Nemzeti színház országos kulturális jelentőségű ünnepi diszelódásának műsora már teljesen

készen áll és méltó kifejezője lesz az erdélyi színészet megalakulása 125-ik évfordulójának. A próbákat Janovics Jenő dr. igazgató vezette fáradhatatlan buzgalommal s ő fogja a bevezető ünnepi nyitány után „Visszapillantás” címen az erdélyi színészet dicsőséges múltjának hű képét és méltóságát adni. Bródi Miklós dr. karnagy vezénylete alatt a zenekar a színház egykori karmestere által régi magyar operákból összeállított „Magyar dalmű” c. egyveleget játsza s Nagy Adorján Jókai Mórnak az erdélyi színészet 100 éves jubileumára írt gyönyörű „Prológus”-át adja elő, mely úján Szentjóni Szabó László 1792-ben írt 3 felvonásos „nemzeti érzékeny játék”-át fogják színrehozni. A címe „Mátyás király, vagy: A nép szeretete jámbor tejedelmek jutalma”. Ennek a darabnak az előadásával kezdte meg 1821. március hó 13-án az erdélyi színjátszó társaság a kolozsvári állandó színházban a rendes előadások sorát. Ezt fogja követni Herceg Ferencz „Színházavatás” c. ünnepi játéka, mellyel 1906. szeptember hó 8-án a kolozsvári új színházat nyitották meg. E gazdag ünnepi műsort Molnár Ferencz „Fehér felhő”-jének egyik legpoétikusabb részlete fogja befejezni. A vasárnap esti diszelódás 7 órakos kezdődik s a nézőtérre vezető ajtókat az egyes számok alatt bezárják.

Lili. Holnap, szombaton délután 3 órakor mérsékelt helyárrak mellett a régi operette-irodalom igazi gyöngye, a „Lili” fog színrekerülni, Sugár Jolánnal a címszerepben.

Az ember tragédiája. Szombat estére bérletszűnetben és hétfő estére rendes bérletben Madách „Ember tragédiája” van kitűzve. Ugy a szombat esti, mint a hétfői előadásra már alig kaphatók jobb jegyek.

Felhő Klári. A legjobb magyar népszínművek egyike, a Felhő Klári vasárnap délután fog mérsékelt helyárrakkal színrekerülni.

A szentjóni erdő titka — utoljára. Holnap, szombaton lesz a „Szentjóni erdő titka” a Szinkör-mozgóban utoljára látható.

A fehércsü ember. Még csak egy napig, szombaton fog a „Fehércsü ember”, az Eiko-filmgyár gyönyörű alkotása az Egyetem-mozgóban színrekerülni.

Vadrózsa. — Expressz házasság — az Urániában. Szombaton és vasárnap két nagyszabású filmjudozságot fog az Uránia-színház bemutatni. Az egyik a „Vadrózsa”, a másik az „Expressz házasság”.

A tűzpróba. Drasche Lázár Alfréd híres regényét, a „Tűzpróba”-t hétfőn az Egyetem-mozgó és kedden az Uránia mutatla be, a mire már előre felhívjuk a közönség figyelmét.

A Gólyakalifa. A jövő hét egyik kiemelkedő mozi-szenzációja Babits Mihály nagyszerű regényének, a „Gólyakalifa”-nak a bemutatása lesz. Csütörtökön és pénteken a Szinkör-mozgó és szombaton az Uránia műsorára van kitűzve.

Feladós szerkesztő és laptulajdonos:

Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd**

M enjünk jó bort inni és friss debrecenit enni

Pferschyhez a „Berlinibe”
Deák Ferenc-utca 2. szám.

Kitűnő cigányzene.

Szinkör-mozgó.

Előadások	Előadások
hétköznapokon:	ünnep- és vasárnap
Első előadás 6 órakor	Első előadás 2 óra
Második 7 1/2 „	Második „ 4 fél „
Harmadik 8 1/2 „	Harmadik „ 5 „
Negyedik 9 1/4 „	Negyedik „ 7 fél „
	Ötödik „ 8 „
	Hatodik „ 10 fél „

Műsor:

Csütörtökön, pénteken és szombaton

A szentjóni erdő titka.

Helyárrak:

Páholyülés	1:50 kor.
Földszinti ülés	1 kor.
Alsó erkély	70 fillér.
Felső erkély	50 fillér.

Egyetem-mozgó.

Előadások kezdete:

Hétköznapokon: 6, 7 1/4, 8 1/2, 9 1/4 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon: 2 1/2, 4, 5 1/2, 7, 7 1/2, 10 órakor.

Műsor:

Vasárnap

Örökélet.

Rendes helyárrak:

(Jegyadóval együtt)

Páholy ülés	1:50 kor.
Zártszék	1 kor.
I. hely	70 fillér
II. hely	50 fillér
Ruhatár	66 fillér
Műsor	66 fillér

Uránia Színház

Műsor:

Szerdán, csütörtökön és pénteken

A peleskei nótárius.